

JUDITH BUTLER

UAB Universitat Autònoma
de Barcelona

ORDRE DE L'ACTE

JUDITH BUTLER, LI DOCTORI

PRESENTACIÓ

El rector, el doctor Javier Lafuente, obre l'acte. Tot seguit, la secretària general, la doctora Esther Zapater, llegeix l'acta de nomenament.

DISCURS DE LA PADRINA

La doctora Lupe Romero, padrina de li doctori *honoris causa*, llegeix el discurs en què en glossa els mèrits.

LLIURAMENT DEL DIPLOMA I LA MEDALLA

El rector fa el lliurament del diploma a Judith Butler i li atorga la medalla del doctorat *honoris causa*.

LLIÇÓ MAGISTRAL

Li doctori Judith Butler pronuncia el discurs d'acceptació del doctorat *honoris causa*.

ACTUACIÓ MUSICAL

El Cor de Cambra de la UAB, dirigit per Poire Vallvé, interpreta:

— *Over the Rainbow*, amb música de Harold Arlen i text de E. Y. Harburg. Arranjaments de Russ Robinson.

— *Faig un traç pensant en tu*, de Poire Vallvé i Eulàlia Sayrach.

— *Cant de lluita*, de Roba estesa.

DISCURS DE CLOENDA DEL RECTOR

GAUDEAMUS IGITUR

Es clou l'acte amb el cant del *Gaudeamus igitur* a càrrec del Cor de Cambra de la UAB.

Judith Butler és membre del professorat distingit de la Graduate School de la Universitat de Califòrnia a Berkeley, i anteriorment fou titular de la Càtedra Maxine Elliot del Departament de Literatura Comparada i del programa de Teoria Crítica de la mateixa universitat. Es va doctorar en Filosofia a la Universitat de Yale el 1984.

Ha escrit diversos llibres: *Subjects of Desire: Hegelian Reflections in Twentieth-Century France* (1987), *Problemes de gènere: el feminisme i la subversió de la identitat* (1990), *Bodies That Matter: On the Discursive Limits of "Sex"* (1993), *The Psychic Life of Power: Theories of Subjection* (1997), *Excitable Speech* (1997), *Antigone's Claim: Kinship Between Life and Death* (2000), *Precarious Life: Powers of Violence and Mourning* (2004), *Undoing Gender* (2004), *Who Sings the Nation-State?: Language, Politics, Belonging* (en coautoria amb Gayatri Chakravorty Spivak, 2008), *Marc de guerra. Quines vides plorem?* (2009), *Is Critique Secular?* (en coautoria amb Talal Asad, Wendy Brown i Saba Mahmood, 2009), *Sois Mon Corps* (en coautoria amb Catherine Malabou, 2011), *Parting Ways: Jewishness and the Critique of Zionism* (2012), *Dispossession: The Performative in the Political* (en coautoria amb Athena Athanasiou, 2013), *Senses of the Subject and Notes Toward a Performative Theory of Assembly* (2015), *Vulnerability in Resistance* (coedició del volum, 2015), *La força de la no-violència. Un vincle eticopolític* (2020), *Quina mena de món és aquest? Fenomenologia i pandèmia* (2022) i *Qui té por del gènere?* (2024). Els seus llibres s'han traduït a més de 27 llengües.

Ha dirigit i fundat, amb Martin Jay, el programa de Teoria Crítica de la Universitat de Califòrnia a Berkeley. Amb l'ajuda de l'Andrew W. Mellon Foundation ha fundat i desenvolupat l'International Consortium of Critical Theory Programs (2016–2020), i ara és co-IP d'una línia sobre els

contraimaginariis en temps autoritaris. Anteriorment ha dirigit, també a Berkeley, el Departament de Retòrica en els períodes 1998–2003 i 2006–2007, i interinament el Departament de Gènere i d'Estudis de les Dones entre 2002 i 2003. Forma part del cos de professorat del màster en Psicosociologia del Birkbeck College de la Universitat de Londres i imparteix docència com a titular de la Càtedra Hannah Arendt de l'European Graduate School de Saas-Fee, a Suïssa. Ha format part del professorat distingit visitant de Filosofia a la Universitat New School entre 2020 i 2022. Va ser intel·lectual resident al Centre Pompidou de París el 2024.

Butler ha pres part activa en moltes organitzacions a favor dels drets humans, entre les quals el Center for Constitutional Rights de Nova York o el consell assessor de Jewish Voices for Peace. Va rebre el premi Andrew Mellon Distinguished Achievement per la seva trajectòria acadèmica en humanitats (2009–2013), el premi Adorno de la ciutat de Frankfurt (2012) per les seves contribucions a la filosofia feminista i moral, i el Brudner Prize de la Universitat de Yale per la seva trajectòria en els estudis gais i lèsbics. Ha rebut 18 doctorats *honoris causa*. També és *honorary fellow* del Birkbeck College de la Universitat de Londres. El 2014 se li va concedir el grau de *chevalier* de l'Orde de les Arts i les Lletres del Ministeri de Cultura de França, i posteriorment el grau de *commandeur*.

Ha format part de l'Advisory Committee de l'Institut für Sozialforschung de Frankfurt. El 2015 va esdevenir *corresponding fellow* de la British Academy. Va esdevenir membre de l'American Philosophical Society el 2007 i de l'American Academy of Arts and Sciences el 2019. L'any 2022 se li va atorgar el Premi Internacional Catalunya i la medalla d'or del Círculo de Bellas Artes de Madrid. El 2025 va rebre el Distinguished Lifetime Achievement Award de l'American Council of Learned Societies.

RESUM DE LA LLIÇÓ MAGISTRAL

En temps de crisi hem de trobar noves maneres d'entendre el món i de posicionar-nos-hi. Potser sentim que estem perdent un món, però això vol dir que no queda món per construir? És difícil d'imaginar en temps de tristesa, però hauríem de considerar que les nostres accions de solidaritat, inclosos els nostres actes col·lectius de dol, contenen ideals que cal fer realitat.

La democràcia que alguns de nosaltres estem perdent mai no ha estat perfecta, així que estem perdent una democràcia la forma ideal de la qual no s'ha materialitzat mai. Si sabem això, podem combinar operacions de crítica i imaginació en les nostres pràctiques transformadores. La traducció és crucial com a forma de superar l'imperialisme cultural, però també per escenificar trobades entre llengües i maneres de donar sentit al món. Ofereix una oportunitat de comprensió i canvi transnacionals. Per oposar-nos a les pràctiques de desposseïment de drets dels nous règims autoritaris, per cuidar la terra i la seva regeneració, hem de reimaginar la democràcia tenint en compte la interdependència viva de la terra. Això requerirà tant una pràctica col·laborativa de llibertat i d'imaginació com una defensa de la justícia de gènere, l'antiracisme i els drets a l'habitatge, l'educació i la salut.

Guanyem la nostra llibertat exercint-la, fins i tot enmig de la guerra i la violència estatal, fins i tot quan pensem que ja l'hem perduda. La justícia de gènere requereix un compromís amb la justícia i això la vincula amb una aliança poderosa, vibrant pel potencial que té, fonamentada en la llibertat social, és a dir, la llibertat que sorgeix entre nosaltres i que reflecteix el nostre vincle social.

LUPE ROMERO, LA PADRINA

Lupe Romero és professora agregada del Departament de Traducció i d'Interpretació i d'Estudis de l'Àsia Oriental (DTIEAO), i doctora en Teoria de la Traducció per la UAB. Els seus interessos de recerca se centren en la didàctica de la llengua italiana i la traducció italià-castellà, l'adquisició de la competència traductora, la traducció audiovisual i la seva aplicació a l'aula d'idiomes, i l'ensenyament amb perspectiva de gènere.

És membre del grup de recerca FEMINTRA (Feminismes, Mirades no Hegemòniques i Interseccionalitat en Traducció) i ha participat en diversos projectes competitiu nacionals i europeus sobre competència traductora i en projectes per a la transversalització de la perspectiva de gènere en la docència universitària de la traducció i la interpretació. Fruit de la seva recerca, és autora de nombroses publicacions en revistes indexades nacionals i internacionals, i de la *Guia per a una docència universitària amb perspectiva de gènere. Traducció i Interpretació*, de la Xarxa Vives d'Universitats, publicada el 2024.

En relació amb la seva capacitat formativa, ha dirigit diverses tesis i ha dut a terme nombroses activitats formatives de postgrau (màster, doctorat, postgrau) a la UAB, al Brasil i a Itàlia; també ha impartit nombrosos seminaris de formació en perspectiva de gènere per a professorat de llengua i traducció en diferents universitats espanyoles, italianes i brasileres. Ha liderat la introducció de la competència de gènere en les titulacions de grau i màster en Traducció i Interpretació de la Facultat de Traducció i d'Interpretació (FTI) de la UAB.

Durant aquests anys ha ocupat diversos càrrecs i ha format part de diverses comissions de recerca i docència: ha estat coordinadora de la titulació del grau de Traducció i Interpretació, membre de la comissió d'avaluació dels premis als millors TFG amb perspectiva de gènere a la UAB i de la comissió d'avaluació dels Premis Arcadi Oliveres als TFG de transformació per a la justícia global de la UAB, membre de la comissió del doctorat en Traducció i Estudis Interculturals del DTIEAO i membre de la Comissió d'Igualtat de l'FTI. També ha estat membre de la junta directiva de l'AUnETI (Asociación de Universidades del Estado Español con Titulaciones Oficiales de Traducción e Interpretación).

Actualment, és vicedegana d'Alumnat, tutora d'alumnat amb NESE (necessitats específiques de suport educatiu), coordinadora de gènere a la Facultat de Traducció i d'Interpretació (UAB), fundadora i directora del SIFT (Seminari sobre Interseccionalitat, Feminismes i Traducció) i recentment ha rebut la distinció Jaume Vicens Vives amb la menció M. Encarna Sanahuja Yll, atorgada per la Generalitat de Catalunya en reconeixement de la seva destacada trajectòria en la integració de la perspectiva de gènere en la recerca i en la pràctica docent universitària.

GAUDEAMUS IGITUR

I
*Gaudeamus igitur
Iuvenes dum sumus* (bis)
*Post iucundam iuventutem
Post molestam senectutem
Nos habebit humus* (bis)

II
Alegrem-nos, doncs,
mentre siguem joves.
Després d'una joventut feliç,
després d'una vellesa enutjosa,
ens acollirà la terra.

II
*Ubi sunt qui ante nos
In mundo fuere?* (bis)
*Transeas ad superos
Adeas ad inferos
Quos si vis videre* (bis)

II
¿On són els que ens
han precedit en el món?
Pugeu fins el cel
aneu fins l'infern,
si voleu veure'ls.

III
*Vivat academia,
Vivant professores* (bis)
*Vivat membrum quodlibet
Vivant, membra quaelibet
Semper sint in flore.* (bis)

III
Visca l'Acadèmia,
visca el professorat,
visca qualsevol dels seus membres
visquin tots ells!
Que sempre estiguin en flor.

Moderato

Arr. by *Cornel Arany*

1. Gau - de - a - mus i - gi - tur, Ju - ve - nes dum su - mus;
3. Vi - vat a - cad - e - mi - a, Vi - vat pro - fes - so - res.

1. Post ju - cun - dam ju - ven - tu - tem, Post mo - le - stam se - nec - tu - tem,
3. Vi - vat mem - brum quod - li - bet, Vi - vant mem - bra quae - li - bet,

1. Nos ha - be - bit hu - mus, Nos ha - be - bit hu - mus.
3. Sem - per sint in flo - re, Sem - per sint in flo - re.